

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA ROZPOZNANIA I ARMII OBCYCH

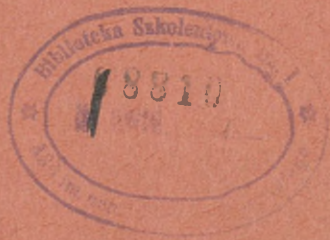

Egz. Nr. 1

plk dypl. Karol PISZCZEK

**ORGANIZACJA I DZIAŁANIE GRUP SPECJALNYCH
W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII I FRONTU**

(Skrypt)

29868
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZK. GEN. SWIERCZEWSKIEGO
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

29868

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1966

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA ROZPOZNANIA I ARMII OBCYCH

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr..... 1

plk dypl. Karol PISZCZEK

**ORGANIZACJA I DZIAŁANIE GRUP SPECJALNYCH
W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII I FRONTU**

(Skrypt)

229868
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZTABU GENERALNEGO
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
ul. gen. broni K. Świerczewskiego 1
029868

29868

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1966

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K. Swierczewskiego

KATEDRA ROZPOZNANIA I ARMII OBCYCH

Quel. prot. R357. ✓

~~_____~~
Egz. nr... 1

płk dypl. Karol PISZCZEK

ORGANIZACJA I DZIAŁANIE GRUP SPECJALNYCH
W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII I FRONTU

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZTABU GENERALNEGO
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego
29868

WARSZAWA

PAZDZIERNIK

1966 r.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

"ZATWIERDZAM"

jako materiał pomocniczy
do studiowania problemu

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. nr ...

ZCA KOMENDANTA ASG
d/s szkolenia

plk prof. J. B R O C H

Temat: ORGANIZACJA I DZIAŁANIE GRUP SPECJALNYCH
W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII I FRONTU

- I. Wstęp
- II. Organizacja i możliwości pododdziałów specjalnych Frontu i armii.
- III. Zadania wykonywane przez grupy, obiekty rozpoznania i dywersji.
- IV. Planowanie działań grupy specjalnych.
- V. Wykorzystanie /działanie/ grup w operacji zaczepnej Frontu i armii.

I. W S T E P

We współczesnych /przewidywanych/ działaniach bojowych istnieć będą sprzyjające warunki dla organizacji i prowadzenia szeroko zakrojonej akcji specjalnie wyszkolonych grup na tyłach /w ugrupowaniu/ npla tak w strefie działań bojowych jak i w strefie komunikacji w celu objęcia środkami rozpoznania naziemnego całej głębokości operacyjnego ugrupowania wojsk npla i uzupełnienia danych zdobytych przez inne rodzaje rozpoznania, a także prowadzenia dywersji.

Powszechnie znane są działania pododdziałów i grup rozpoznawczo - dywersyjnych w czasie drugiej wojny, w Anglii "komandosów", w USA "rangersów" itp. Już wkrótce po ich utworzeniu odniosły szereg sukcesów. Np. w 1941 r. "komandosi" zniszczyli jedyny wówczas na Atlantyku suchy dok w St. Nazaire umożliwiając dokowanie dużych okrętów liniowych. Zadanie to, ze względu na silną obronę plot portu, jak również położenie doku było trudne i wręcz niemożliwe do wykonania przez siły morskie lub powietrzne bez wielkich strat. Natomiast grupa w składzie kilkunastu ludzi wykonała je.

W ciągu trwania wojny Brytyjczycy utworzyli szereg innych oddziałów na wzór wspomnianych "komandosów" takich jak: "specjalna służba powietrzna", "pustynne grupy dalekiego zasięgu" itp. Wykonywane przez nie akoje dzielono w zależności od sposobu działania i rodzaju zadania na:

- a/ rajdy rekonesansowe, wykonywane dla zdobycia informacji o nplu, których zwykle pododdziały rozpoznawcze nie mogły dostarczyć. Skład - do 15 ludzi.
Typowe zadania - rozpoznanie umocnień brzegowych we Francji, Belgii; linii komunikacyjnych w Afryce Północnej itp;
- b/ rajdy wspierające, miały na celu wsparcie niektórych operacji jak np.: lądowanie na Syocylii, pod Dieppe itp.
W akojach tych brały udział większe siły /od jednej do kilku kompanii/;
- o/ rajdy nekające, prowadzone w celu wywoływania zamieszania, niepewności i stałego napięcia na tyłach npla. Były

to działania typowo dywersyjne, wykonywane przez małe grupy /do 10 ludzi/. W ramach tych akcji, grupy specjalnej Służby Powietrznej zniszczyły na Bliskim i Środkowym Wschodzie 250 samolotów;

d/ rajdy sabotażowe, miały na celu niszczenie obiektów przemysłowych, magazynów, składów itp. Np. zniszczenie fabryki ciężkiej wody w Norwegii, uprowadzenie z Krety dowódcy niemieckich wojsk na wyspie gen. Kreipe w 1944 r., próba porwania gen. Rommla z jego kwatery głównej w Afryce itp.

Grupy wypadowe oprócz zasadniczych zadań prowadziły rozpoznanie i dywersję. Akcja taka wymagała często długotrwałego rozpoznania obiektu /np. na fabrykę ciężkiej wody - kilka miesięcy/.

W Związku Radzieckim zadania o podobnym charakterze wykonywały oddziały partyzanckie. Poza akcjami dywersyjno - rozpoznawczymi dostarczano cennych informacji o metodach działania okupanta i jego polityce wobec ludności na okupowanych obszarach, zarządzeniach, represjach itp. Oddziały te szczególnie w końcowej fazie wojny okazywały nacierającym wojskom wydatną pomoc.

Znane były również w Armii Radzieckiej działania grup rozpoznawczych, które przenikały przez przedni skraj i działając na głębokim zapleczu npla dostarczały wiele cennych informacji o rozmieszczeniu i ruchach wojsk przeciwnika.

W I Korpusie Polskim w ZSRR utworzono w końcu 1943 r. pierwszy Samodzielny Batalion Specjalno-Spadochronowy, w którym odbywało się szkolenie zwiadowców i organizatorów walk partyzanckich. W czasie walk nad Wisłą w 1944 r. wiele grup przerzucono na teren Kielecczyzny na tyły wojsk hitlerowskich. Działały one zarówno w taktycznej jak i operacyjnej głębokości a także na głębokim zapleczu i mogły poszczycić się szeregiem skutecznych akcji dywersyjnych. Działalność ich w dużej mierze pomogła trafnie ocenić skład i ugrupowanie sił npla, broniącego zachodniego brzegu Wisły w czasie walk latem i jesienią 1944 r

Lokalne działania wojenne, jakie miały i mają miejsce w okresie powojennym potwierdzają tezę, że ewentualna przyszła wojna będzie prowadzona również poza rubieżą waloczących stron, na tyłach. Świadczy o tym również szerokie szkolenie przez naszych potencjalnych przeciwników a przede wszystkim Stany Zjednoczone, specjalnych oddziałów przeznaczonych do działań na zapleczu npla a także organizowania zbrojnego podziemia. Działania te mają w poważnej mierze osłabić morale wojsk a szczególnie ludności cywilnej przeciwnika, paraliżować jego wolę stawiania oporu, siać zamęt i dezorganizację w pracy aparatu administracyjnego a przez to obniżyć efektywność produkcji przedsiębiorstw i zakładów pracujących dla potrzeb wojska, wywoływać stan ciągłego zagrożenia, niepewności, strachu itp. Wszystkie te zabiegi mają w końcu doprowadzić do obniżenia zdolności obronnej wojsk i całego narodu co w efekcie ma przyspieszyć zwycięstwo w ewentualnym konflikcie zbrojnym.

Działania specjalne na zapleczu npla rozpatruje się jedynie jako jeden ze sposobów, przyspieszający końcowy efekt wysiłku zbrojnego własnej armii. Nie wyklucza się innych możliwych metod, sposobów i środków takich jak: propaganda w eterze w ramach wojny elektronicznej, przeciwdziałanie i kontrprzeciwdziałanie radioelektryczne, środki chemiczne a w nich napalm /stosowany obecnie w wojnie w Wietnamie/ itp.

Zadania grup specjalnych ze szczebla Frontu i armii na tyłach npla mogą być realizowane w dwóch dziedzinach: rozpoznawczej i dywersyjnej, które powinny się wzajemnie ściśle łączyć. Pod pojęciem działań grup specjalnych rozumiemy różnego rodzaju przedsięwzięcia o charakterze bojowym lub destrukcyjnym, które w określonej sytuacji i terenie prowadzą do osłabienia siły bojowej npla x/.

x/ działania specjalne w ogólnym pojęciu obejmują: działania rozpoznawcze - dywersyjne, partyzanckie, sabotażowe, psychologiczne, wojnę radioelektroniczną i inne.

W niniejszym materiale zajmiemy się /zgodnie z tematem/ jedynie pierwszą z wyszczególnionych kategorii działań specjalnych - wykorzystaniem grup specjalnych w operacji zaczepnej armii i Frontu.

Głównym celem działań grup specjalnych na tyłach npla może być:

- a/ prowadzenie rozpoznania a głównie wykrywania broni jądrowej i środków jej przenoszenia;
- b/ prowadzenie /wykonywanie/ wszelkiego rodzaju działań dywersyjnych na obiekty i cele, rozmieszczone na zapłaczu npla;
- c/ psychologiczne oddziaływanie na wojska a szczególnie ludność cywilną.

Konsekwentna i właściwa realizacja tego celu może i powinna doprowadzić do:

- a/ systematycznego dopływu wiarygodnych informacji o nplu z obszaru, położonego poza zasięgiem bezpośredniego oddziaływania podległych ZT a także armijnych i frontowych środków rozpoznania;
- b/ osłabienia potencjału obronnego npla /niszczenie składów amunicji, materiałów pędnych itp./;
- c/ paraliżowania jego wysiłku zbrojnego, dezorganizacji zaopatrzenia walczących wojsk a częściowo ludności cywilnej /niszczenie zapasów produktów, skażenie wody, podpalanie magazynów, zbiorów itp./;
- d/ dezorganizacja systemu dowodzenia i kierowania życiem kraju /niszczenie urządzeń telekomunikacyjnych, radiostacji stałych i polowych, rurociągów paliw, urządzeń hydrotechnicznych itp./;
- e/ osłabienie woli walki, stawiania czynnego oporu, obniżenia stanu moralnego wojsk i ludności cywilnej, potęgowanie nastrojów paniki, ustawicznego napięcia, strachu, nerwowości itp.

Równoległe z działaniami rozpoznawczo - dywersyjnymi trzeba będzie prowadzić akcje o charakterze psychologicznym. Problematyką tą w szczególności zajmować się będą głównie zarządy polityczne przy ścisłej współpracy z zarządem /oddziałem/ rozpoznawczym i operacyjnym. Część tego typu zadań wykonywać będą grupy podczas działań na terytorium wroga.

II. ORGANIZACJA I MOŻLIWOŚCI PODODDZIAŁÓW SPECJALNYCH
FRONTU I ARMII.

W obecnym układzie organizacyjnym na szczeblu Frontu występuje batalion rozpoznania specjalnego o stanie 570 wojskowych w składzie:

- dowództwo, sztab, szefowie służb i kwatermistrzostwo, z których m.in. organizuje się zespół dowodzenia grupami na tyłach;
- kompania łączności, która może zapewnić łączność z 40 grupami /cztery radiostacje R-118 i R-830, cztery radiostacje R-118 i R-830 z COR-351 oraz 40 rdst R-350 i R-350 M/;
- trzy kompanie rozpoznania specjalnego - 270 ludzi;
- pluton /kompania/ na okres ... pływonurków /32 lub 78 ludzi/.

Jako element bojowy do działań na zapleczu npla przyjmuje się:

- trzy kompanie rozpoznania specjalnego - 270 ludzi;
- pluton /kompania/ pływonurków - 30 lub 76 ludzi;
- pluton radiostacji R-350 i

R-350 M - 40 sztuk

=====

Razem: 340 lub 386 ludzi

Z tej ilości można zorganizować około 40 grup^{x/} po 8-9 ludzi każda, wykorzystując jednocześnie w działaniu 25-30 grup, pozostałe 10 - 15/ zatrzymując w odwodzie.

Wymieniona dyspozycja jest przykładową.

Zadania dla grup specjalnych Frontu planuje się z reguły od 200 km w głąb na całą głębokość planowanej operacji Frontu, przy czym w strefie od 200 - 300 km mogą

x/ Powyższa kalkulacja nie zgadza się z podręcznikiem "Działanie pododdziałów dywersyjno-rozpoznawczych w walce" - wyd. MON 1958 r. str. 8, gdyż obecny skład organizacyjny batalionu rozpoznania specjalnego Frontu został przyjęty w 1965 r.

się znajdować również grupy armijne. Odległości te dotyczą rzecz jasna początkowego okresu działań, gdyż w toku prowadzenia operacji zaczepnej, w miarę zdobywania określonego obszaru npla grupy będą przemieszane i odległości do nich będą się stale skracać.

Na szczeblu armii ogólnowojskowej występuje kompania rozpoznania specjalnego o stanie 175 wojskowych w składzie:

- dowództwo kompanii - 11 ludzi, którego struktura organizacyjna jest przystosowana do szczegółowego planowania i kierowania grupami specjalnymi, działającymi na zapleczu npla;
- pluton łączności /jedna obsługa radiostacji R-118 z COR-351 i jedna obsługa rdst R-118 oraz 14 radiotelegrafistów i rdst R-350. Pluton organizuje centrum odbiorczo-nadawcze i zapewnia pracę z 10-15 grupami;
- trzy plutony rozpoznania specjalnego po 28 ludzi /10 grup po 8 + 1 radiotelegrafista = 9 ludzi każda/;
- pluton pływonurków - 18 ludzi /2 - 4 grup po 4-8 ludzi każda/;
- pluton medyczny i transportowo-gospodarczy.

Jako element bojowy do działań na tyłach npla przyjmuje się trzy plutony rozpoznania specjalnego - 84 ludzi, pluton pływonurków 16-18 ludzi, drużynę radiostacji R-350 - 14 ludzi oraz 5 sanitariuszy - razem - 119 - 121 ludzi = 12 - 14 grup.

W planowaniu pierwotnym około 1/3 sił /grup/ pozostawia się w odwodzie.

Zadania dla grup specjalnych armii planuje się w zasadzie od 100 - 300 km. W praktyce mogą być nieznaczne odchylenia od wyżej podanych wielkości np. 60-250 lub 80-350 km, przy czym dolna granica działania grup będzie się łączyć /zazębiać/ z głębokością zadań grup rozpoznawczo-dyweryyjnych /specjalnych/ pierwszorzutowych związków taktycznych, których

górną granicą może sięgać do 100 km.

Wymieniony wyżej stan sił Frontu /armii/ do zadań specjalnych na zapleczu npla stanowi jedynie pewne minimum. Faktyczne potrzeby w ewentualnej operacji zaczepnej Frontu na przewidzianym kierunku zachodniego TDW lub w wypadku szczebla armii jutlandzkiego kierunku operacyjnego są wyższe. Analizę niezbędnych potrzeb w celu określenia ilości sił i środków dla prowadzenia działań specjalnych można przeprowadzić różnymi sposobami, z których dwa wydają się najbardziej realne m.in.:

- a/ określić ogólny obszar, na którym mają działać grupy w czasie prowadzenia frontowej lub armijnej operacji zaczepnej i podzielić go przez rejon /obszar/ potrzebny /niezbędny, wyznaczony/ do działania dla jednej grupy /pododdziału/ specjalnej. Uzyskamy niezbędną ogólną ilość pododdziałów /grup/, które winien posiadać Front lub armia ogólnowojskowa;
- b/ zakładając wykonanie niszczeń z góry wybranych, znanych z okresu pokojowego obiektów, które mogą się znaleźć w pasie działania Frontu /armii/, ustalić przeciętny /lub dla każdego obiektu/ skład grupy dla zniszczenia każdego obiektu. Ilość grup pomnożona przez ilość obiektów /celów/ dywersji dałaby przybliżoną wielkość pododdziału. W tym wypadku można by ograniczyć się tylko do wykonania najważniejszych zadań dywersyjnych w pasie działania Frontu /armii/. Dużą trudność stanowi jednak dokładne określenie ilości obiektów, gdyż trudno przewidzieć jakie npl ponie-
sie straty w wyniku naszych uderzeń jądrowych. Ocena ilościowa niezbędnych sił będzie w konkretnym wypadku jedynie orientacyjna. Ponadto w czasie działań pojawi się cały szereg nowych obiektów /polowych/, których ilości praktycznie trudno przewidzieć.

120
12
8
108
14
9
126 3

Dlatego analizę należało by prowadzić według pierwszego założenia z uwzględnieniem jedynie:

- faktycznego obszaru przynajmniej na głębokość zadania

bliższego w planowanej operacji z odjęciem dla armii głębokości do 80 - 100 km /do niej działają dywizyjne grupy/, dla Frontu głębokość do 200 - 300 km /do niej działają armijne grupy/;

- warunków terenowych /10 - 15 % obszary wodne, zwarte, zabudowa miast itp., które należy pominąć przy kalkulacji/.

Kalkulacja dla armii - $80 \times 400 \text{ km} = 32 \text{ tys. km}^2$
minus obszar dywizyjny do 80 km minus 15 % terenu nienadającego się do działania, wyniesie to 22.440 km^2 .

Jedna grupa może działać na obszarze przeciętnie $25 \times 30 \text{ km}$. Taki obszar pozwoli na swobodny manewr grupy w terenie, zachowanie pełnej konspiracji i bezpieczeństwa w wypadku wykonywania własnych uderzeń broni jądrowej na obiekty rozpoznane przez grupę.

Wielkość obszaru określono na podstawie praktycznych doświadczeń, prowadzonych w czasie działań grup na ćwiczeniach.

/Oczywiście są to dane przeciętne, często grupa może działać na małym obszarze. Decydować o tym będzie: zadanie, teren i wielkość grupy/. Obszar $25 \times 30 \text{ km}$ to 750 km^2 .

$22.440 : 750 = 30 \text{ grup}$.

Kalkulacja dla szczebla Frontu będzie podobna z tym, że należy brać pod uwagę obszar od 200 km do głębokości zadania bliższego Frontu tj. około 400 - 500 km i szerokość pasa operacji zaczepnej Frontu będzie się wahać w granicach 200 - 300 km.

Stąd kalkulacja:

$200 - 300 \text{ km} \times 200 - 300 \text{ km} = 40.000 - 90.000 \text{ km}^2 - /15 \%/ = 34.000 - 76.500 \text{ km}^2 = 45 - 102 \text{ grupy, średnio} - 73 \text{ grupy}$.

Obecnie przyjmowany stan organizacyjny stanowi dla armii około 50 % a dla Frontu około 55 % potrzeb.

Oczywiście są to wyliczenia średnie i orientacyjne.

Ilościowy skład grupy może być różny, zależy również od szeregu czynników takich jak: charakter zadania, warunki terenowe itp., i może się wahać w granicach 6 - 10 ludzi.

III. ZADANIA GRUP, OBIEKTY ROZPOZNANIA I DYWERSJI.

Do najbardziej typowych zadań grup specjalnych na tyłach /w grupowaniu/ npla można zaliczyć:

a/ zadania rozpoznawcze:

- wykrywanie rozmieszczenia środków napadu broni masowego rażenia, śledzenia za ich przerzutem /przegrupowaniem/ oraz przygotowaniem do ich użycia;
- ustalenie skutków działania własnej broni jądrowej;
- śledzenie ruchów odwodów operacyjnych /czas i kierunek ich przesunięcia/;
- śledzenie przewozów wojsk i sprzętu na liniach komunikacji drogowej i kolejowej;
- wykrywanie rejonów rozmieszczenia sztabów, węzłów łączności, środków i urządzeń rozpoznania technicznego /stacji radiolokacyjnych, urządzeń zakłócających, telewizyjnych, środków propagandy radiowej itp./;
- przekazywanie danych o prowadzonych przez npla pracach fortyfikacyjnych i przygotowaniach do obrony rubieży lub obiektów na głębokich tyłach;
- wykrywanie polowych lotnisk npla, ustalenie ich przeznaczenia, ilości i typów bazujących samolotów;
- wykrywanie wszelkiego rodzaju składów, baz zaopatrywania /szczególnie materiałów pędnych, amunicji, chemicznych/;
- śledzenie ruchów jednostek i zespołów Floty podczas wyjść lub wejść do portów /w wypadku działania na kierunku nadmorskim/;
- rozpoznanie przeszkód wodnych, urządzeń hydrotechnicznych rurociągów paliw itp.

b/ zadania dywersyjne:

- dezorganizacja dowodzenia przez niszczenie sztabów, urządzeń i środków łączności, radiolokacji, telewizji, przeciwdziałania radioelektronicznego itp.;
- niszczenie wyrzutni rakietowych, rakiet, urządzeń

- obsługujących i pomocniczych w rejonach rozmieszczenia lub na drogach przemarszu;
- wykonywanie wszelkiego rodzaju niszczeń składów stałych i polowych, baz zaopatrywania, linii komunikacyjnych, mostów i innych obiektów stałych;
 - paraliżowania dowozu zaopatrzenia, uzupełnień broni i sprzętu oraz środków materiałowych;
 - dezorganizacja wycofywania /odwrotu/ wojsk npla /w wypadku prowadzenia pościgu/;
 - niszczenie samolotów i materiałów pędnych na lotniskach;
 - wzniesienie pożarów /lasów, budynków/ w pobliżu rejonów rozmieszczenia urządzeń stałych i polowych obiektów npla /w odpowiednich warunkach atmosferycznych/.

Zadania o charakterze psychologicznym będą ściśle powiązane z działalnością dywersyjną i rozpoznawczą a często stanowić mogą nieodłączną część zadań typu dywersyjnego. Jeśli bowiem przyjąć, że psychologiczne oddziaływanie na wojska a szczególnie ludność cywilną npla będzie posiadać wyłącznie cechy ujemne, destrukcyjne, zmierzające do obniżenia jego stanu moralnego, zdolności stawiania oporu i woli walki to trzeba podkreślić, że wszelkiego rodzaju działania specjalne na głębokim zapleczu częściowo taki warunek spełniają. Chodzi jednakże o to, aby równolegle z prowadzeniem wszelkiego rodzaju działalności bojowej na zapleczu npla typu niekonwencjonalnego /specjalnego/ organizować świadomą walkę i działalność w sferze psychologicznego oddziaływania na wojska i ludność strony przeciwnej. Efekty psychologicznego oddziaływania będą odwrotnie proporcjonalne do osiągniętych przez nas sukcesów na polu walki. W miarę powodzenia w działaniach zaczepnych obniżyć się będzie morale wojsk i ludności npla. W tych warunkach można stosować mniej skomplikowane środki oddziaływania. Wydaje się jednak, że działalność o charakterze psychologicznym na zapleczu npla będzie raczej marginesowa, gdyż grupy specjalne prowadziły będą z reguły działalność bojową /dywersyjną i rozpoznawczą/.

Do zadań psychologicznych można zaliczyć:

- kolportaż ulotek, odezw i innych dokumentów;
- nadawanie specjalnych audycji propagandowych;
- dezorganizacja pracy aparatu administracji cywilnej npla /napady na poszczególne osoby, branie zakładników spośród kierowniczych kadr cywilnych i wojskowych itp./;
- wzniecanie pożarów ważnych obiektów cywilnych i wojskowych itp.

Kolportaż materiałów może najlepiej wykonać lotnictwo, Nie można jednak nie brać pod uwagę faktu, że ukryta, umiejętnie podana propaganda w sprzyjających okolicznościach może lepiej spełniać zadanie niż chmary zrzuconych z powietrza ulotek. Zależy to od poziomu i sposobu prowadzenia tego rodzaju oddziaływania.

Wszechstronność wyszkolenia żołnierzy, przewidzianych do wykonywania zadań specjalnych na zapleczu npla predystynuje ich rzecz jasna do spełnienia poważnej roli przy realizacji zadań na korzyść innych rodzajów wojsk. Jeśli np. grupa wykryje skład MPS to powinna /jeśli to możliwe/ umieć określić jaki gatunek paliwa w nim się znajduje. Podobnie przy wykryciu składu środków chemicznych, materiałów inżynierskich, amunicji jądrowej itp. Stąd można określić, że działania grup specjalnych powinny być powiązane z realizacją zadań rodzajów wojsk i służb, przede wszystkim w dziedzinie rozpoznania. Może się zdarzyć, że lotnictwo z różnych względów nie będzie w stanie zniszczyć mostu na przeszkodzie wodnej. Grupa może lepiej i szybciej to wykonać. Działaniami grup specjalnych winny interesować się również zarządy polityczne szczególnie w dziedzinie psychologicznego oddziaływania i prowadzenia propagandy wśród wojsk i ludności npla.

Działania grup specjalnych na zapleczu npla muszą być podporządkowane głównemu celowi danej operacji Frontu /armii/.

Powiązanie zadań działających grup specjalnych z zadaniami innych rodzajów wojsk winno iść w kierunku:

- uwzględnienia w planach działań grup specjalnych na zapleczu npla interesów rodzajów wojsk szczególnie w dziedzinie

wykonania zadań rozpoznawczych /wykrywanie środków przenoszenia broni masowego rażenia na korzyść wojsk raketowych i artylerii, składów środków chemicznych na korzyść wojsk chemicznych, składów materiałów i sprzętu saperskiego na korzyść wojsk inżynierskich itp/;

- ustalenia ścisłego współdziałania między komórką kierującą działaniem grup a poszczególnymi dowództwami rodzajów wojsk;
- w miarę potrzeby dodatkowego przeszkolenia składu osobowego pododdziałów specjalnych w wypadku pojawienia się nowych wzorów /rodzajów, gatunków/ sprzętu i uzbrojenia, o których dany rodzaj wojsk dowiedział się wcześniej z innych źródeł;
- ujednoczenia i usprawnienia obiegu informacji uzyskiwanych przez grupy w ogniwie grupa - zarząd /oddział/ rozpoznawczy sztabu Frontu /armii/ - sztab danego rodzaju wojsk.

Do wykonywania zadań na zapleczu npla grupy powinny być zawczasu szkolone w jednym składzie, gdyż dodatkowy przydział specjalistów /artylerzystów, saperów, chemików itp/ będzie sprawą wyjątkową, ze względu na:

- niepowtarzalność szkolenia i zgrania grupy w określonym kierunku;
- całkowitą ich samowystarczalność /samodzielność/ przy wykonywaniu różnorodnych zadań w terenie;
- wysoką specjalizację /umiejętność mnerską, obsługi sprzętu łączności, prowadzenia pojazdów, czołgów, wykonywania skoków spadochronowych, znajomość języków obcych itp./;
- trudność w sprostaniu przez doraźnie przydzielonego żołnierza ogromnemu wysiłkowi fizycznemu, jaki towarzyszyć będzie grupie podczas wykonywania zadania /konieczność i umiejętność oderwania się od npla w wypadku pościgu, uniknięcie dekonspiracji itp./.

Celem działań grup na szczeblu Frontu /armii/ będzie wykonywanie przede wszystkim zadań dywersyjnych na wymienione poprzednio obiekty. Zadania rozpoznawcze będą z zasady nieodłączną sprawą ich działalności bojowej.

Można by określić zasadę, głoszącą stały, proporcjonalny wzrost ciężaru gatunkowego zadań dywersyjnych w działalności grup w zależności od wysyłającego je szczebla. Stąd na szczeblu Frontu grupy będą wykonywać z reguły zadania dywersyjne. Szczegółowe omówienie sposobów i metod prowadzenia dywersji przez grupy na zapleczu npla nie jest przedmiotem rozważań, gdyż wchodzi to w zakres przygotowania i szkolenia pojedynczego żołnierza zwiadowcy.

IV. PLANOWANIE DZIAŁAŃ GRUP SPECJALNYCH

Organizacja i planowanie działań grup specjalnych /rozpoznawczo - dywersyjnych/ jest centralizowane na szczeblu Frontu. Oddział /wydział/ rozpoznania specjalnego zarządu rozpoznawczego sztabu Frontu /armii/ planuje zadania dla pododdziałów rozpoznawczo-dywersyjnych Frontu oraz ważniejsze / z punktu widzenia interesów sztabu Frontu/ zadania dla pododdziałów armii ogólnowojskowych. Centralizacja planowania działań grup /stosowana w zasadzie w okresie organizacji operacji/ zapewnia ekonomiczniejsze i bardziej racjonalne wykorzystanie pododdziałów oraz skoncentrowanie ich na głównych zadaniach w prowadzonej operacji zaczepnej Frontu.

Dla organizacji, planowania i kierowania grupami zarząd rozpoznawczy Frontu posiada oddział rozpoznania dywersyjno-agenturalnego i oddział rozpoznawczy armii posiada wydział rozpoznawczo - dywersyjny^{x/}.

Planowanie działań grup specjalnych przebiegać będzie zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami. Może więc obejmować:

- określenie sposobu i kolejności wykonania zadań;
- dokonanie podziału sił i środków;
- określenie sposobu dowodzenia i współdziałania w toku działań oraz organizację materiałowo-technicznego zabezpieczenia.

Podstawą planowania przez oddział /wydział/ specjalny mogą być:

- zadanie Frontu /armii/;
- zarządzenie przełożonego, dotyczące tego rodzaju przedsięwzięć w oczekującej operacji;
- wytyczne szefa zarządu /oddziału/ rozpoznawczego sztabu Frontu /armii/;
- aktualny stan sił przeznaczonych do działań i ich możliwości;

x/ Według Instrukcji Rozpoznania Szczebla Operacyjnego z 1962 r.

- sytuacja dywersyjna na przewidywanym obszarze /terytorium/ przeciwnika.

Sztab Frontu /zarząd rozpoznawczy/ będzie głównym koordynatorem działań grup specjalnych na zapleczu npla. Planowanie działań będzie więc scentralizowane na szczeblu Frontu. Oddział rozpoznania dywersyjno-agenturalnego /specjalnego/ zarządu rozpoznawczego sztabu Frontu planuje zadania dla swoich pododdziałów oraz ważniejsze dla pododdziałów armii ogólnowojskowych. Centralizacja planowania działań /stosowana w zasadzie w okresie organizacji operacji/ zapewni ekonomiczniejsze i bardziej racjonalne wykorzystania pododdziałów i skierowanie wysiłku na wykonanie najważniejszych zadań. Ponadto grupy frontowe będą często /w okresie prowadzenia operacji zaczepnej/ działały na obszarze zainteresowania armii, stąd też konieczną będzie koordynacja czasu, celu, rejonów działania itp. grup armijnych z zarządem rozpoznawczym Frontu.

Na podstawie powyższych danych szef oddziału /wydziału/ specjalnego przygotowuje propozycje wykorzystania pododdziału specjalnego Frontu /armii/, w których winien określić:

- cel działania i główne zadania dla grup, wysyłanych na zaplecze npla;
- ilość grup, ich skład i ogólne rejony działania;
- czas, sposób oraz orientacyjną /wstępną/ kalkulację przerzutu na tyły npla;
- sposób utrzymania łączności, wymiany informacji, powrotu po wykonaniu zadania itp.

W wypadku ograniczonego czasu szef zarządu /oddziału/ rozpoznawczego może zrezygnować z wysłuchania propozycji lecz po wyjaśnieniu istotnych zagadnień, postawi zadanie na działanie grup na tyłach.

Po otrzymaniu zadania szef oddziału /wydziału/ specjalnego powinien:

- ocenić położenie wojsk npla w pasie działania Frontu /armii/ w oddziale /wydziale/ oceny npla oraz sytuację

dywersyjną na obszarze przewidywanych działań grup. Ważną sprawą będzie znajomość organizacji systemu obrony terytorialnej na terenach przyszłych działań grup;

- ocenić możliwości przerzutu grup w planowane rejony działania;
- ustalić dogodny czas i najlepszy sposób przerzutu grup na tyły npla;
- wydzielić niezbędne siły i środki do wykonania otrzymanych /i przewidywanych/ zadań;
- przemyśleć organizację materiałowo-technicznego zabezpieczenia oraz utrzymania tajemnicy przewidzianych przedsięwzięć;
- określić /uwzględnić/ rejony zastrzeżone dla zrzutu i działalności grup specjalnych.

Wszystkie te zabiegi znajdą odzwierciedlenie w planie działań grup specjalnych. Plan ten wykonuje się na mapie 200.000 lub 500.000 załączając na każdą grupę mapę szczegółowego działania /na 50.000 lub 100.000/. Plan ogólny obejmuje rejony działania, numerację /hasło grupy/, czas zrzutu, ilościowy skład grup itp.

Szczegółowy plan dla każdej grupy winien zawierać:

- rejon działania;
- skład grupy i jej hasło wywoławcze /numer/;
- zasadnicze zadania;
- rejony zrzutu, miejsca baz itp.
- tabelę dla utrzymania łączności i sygnały współdziałania z innymi grupami, własnym lotnictwem, oddziałami pierwszego rzutu itp.;
- czas i sposób przekazywania meldunków;
- sposób powrotu pow wykonaniu zadania i działania w wypadku nieprzewidzianych okoliczności.

Planowanie działań grup specjalnych w początkowym okresie wojny posiada pewne szczególne cechy polegające na tym, że w planie opracowanym na operację zaczepną, określa

się również ogólne zadania dla grup na operację obronną. Wynika to z możliwości wykonania uderzenia uprzedzającego przez npla. W tym celu należy zawczasu zaplanować zadania na własnym terenie oraz przygotować odpowiednio wyposażone bazy zaopatrzenia.

Planowanie w początkowym okresie wojny obejmuje zadania według kolejności ich wykonania. W pierwszej kolejności /w ciągu pierwszych dni/ zasadniczą uwagę kieruje się na wykrywanie i śledzenie środków przenoszenia broni jądrowej i przegrupowanie^{WV} odwodów. Z chwilą ustalenia zasadniczych elementów ugrupowania npla, grupy mogą wykonywać również inne zadania.

Ze względu na stosunkowo małą ilość informacji o nplu w początkowym okresie wojny oraz trudności w ustalaniu zmian w ugrupowaniu npla, rejony działania grup planuje się z reguły w pobliżu ważnych węzłów komunikacyjnych, newralgicznych punktów w terenie /mosty na szerokich przeszkodach wodnych/ w celu prowadzenia obserwacji przegrupowania wojsk i sprzętu. W miarę stabilizacji linii frontu i uzyskiwania bardziej szczegółowych danych o przeciwniku, grupy przerzuca się na inne obiekty lub rejony.

W planowaniu i kierowaniu działaniem grup jest specyficznym również to, że rola dowództwa batalionu /kompanii/ rozpoznania specjalnego Frontu /armii/ sprowadza się w zasadzie do przygotowania i zabezpieczenia przerzutu grup. Ze składu dowództw tych pododdziałów wydziela się część oficerów na uzupełnienie oddziału /wydziału/ rozpoznania specjalnego sztabu Frontu /armii/, którzy wraz z centrum odbiorczym przechodzą do dyspozycji tych komórek. Nader rzadkim zjawiskiem będzie bezpośredni udział dowództwa tych pododdziałów w działaniach wraz z grupami na tyłach.

W planowaniu działań grup poza wspomnianymi, obowiązującymi zasadami bierze się pod uwagę:

- potrzeby oddziału /wydziału/ oceny npla;
- dane o sytuacji dywersyjnej w planowanych rejonach działania grup, OTK, rodzaj i charakter obiektu /celu/

- jego ochrona itp.;
- planowane punkty uderzeń własnej broni jądrowej;
- środki przerzutu, porę roku i warunki meteorologiczne.

Oceniając położenie npla i potrzeby oddziału /wydziału/ oceny oddział /wydział/ rozpoznania specjalnego ustala prawdopodobne rejonny ześrodkowania wojsk, rejonny odpowiadające warunkom rozmieszczenia środków przerzutu broni jądrowej, newralgiczne punkty /węzły/ linii komunikacyjnej oraz inne obiekty, które należy rozpoznać, potwierdzić, zniszczyć lub zorganizować ciągłą ich obserwację. Ocenę przeciwnika u potrzeby oddziału /wydziału/ oceny npla przeprowadza się równolegle z analizą sytuacji dywersyjnej przyszłego obszaru działania grup. Analizę sytuacji dywersyjnej prowadzi się na podstawie opisów operacyjnego przygotowania terenu, danych o sposobie organizacji obrony terytorialnej, informacji zebranych przez rozpoznanie agenturalne i działające w terenie grupy specjalne.

Następnie rozpatruje się terminy i sposoby przerzutu grup. Wybór środków przerzutu będzie uzależniony od kierunku operacyjnego, sytuacji na polu walki, głębokości planowanej operacji i czasu, jakim dysponuje się w okresie przygotowawczym /organizacji operacji/.

Przeprowadzona w ten sposób ocena przeciwnika umożliwi oddziałowi /wydziałowi/ rozpoznania specjalnego odpowiednio zaplanować zadania, ilość grup /często również ich skład/, określić ich rejonny działania a także ustalić sposoby przerzutu na zaplecze npla.

Proces planowania działań grup kończy się wydaniem ustnych zarządzeń wykonawczych /wyjątkowo pisemnych/. Wydaje się celowym postawienie zadania w obecności całego składu grupy, aby jej dowódca nie musiał powtarzać go powtórnie. Zakłada się bowiem, że cała grupa winna być zapoznana z zadaniem. Czasami zadanie otrzyma tylko dowódca grupy, który dopiero po zrzucie zapozna z nim podwładnych w zależności od lokalnych potrzeb i sytuacji. Ostatni sposób wydaje się lepszy, gdyż w wypadku złapania jednego z członków grupy

np. podczas zrzutu /lub bezpośrednio po nim/ nie będzie pewności czy npl nie dowie się o zadaniu grupy. Z tych też względów nie należy podawać rejonów działania sąsiednich grup, chyba że przewiduje się ewentualność prowadzenia wspólnej akcji dwiema lub kilku grupami. Po postawieniu zadań praca oddziału /wydziału/ rozpoznania specjalnego polegać będzie głównie na pomocy w odpowiednim zabezpieczeniu materiałowym grup, pomocy dowódcom grup, zbieraniu dodatkowych informacji o npl, informowaniu dowódców grup o zmianach w sytuacji, jakie mogły powstać już po zrzucie. W wypadku potrzeby szef zarządu /oddziału/ rozpoznawczego stawia nowe /lub dodatkowe/ zadania dla grup.

Ważnym problemem jest należyte przygotowanie i szkolenie grupy. Działania na zapleczu npla wymagają od żołnierza wszechstronnego przygotowania, zdecydowanej postawy w zetknięciu z wrogiem, wysokiej dyscypliny i oddania sprawie, dużego napięcia sił moralnych i psychicznych. Stąd przygotowanie żołnierzy do tego rodzaju działań musi obejmować szereg dodatkowych zajęć i ćwiczeń, których w normalnym procesie szkolenia wojsk nie uwzględnia się /lub bardzo niewiele/. Podstawowe specjalności to zwiadowcy, minerzy, radiotelegrafisci, sanitariusze, kierowcy samochodowi itp.

Jak już wspomniano działania grup specjalnych muszą być podporządkowane ogólnemu zadaniu i celowi prowadzonej operacji zaczepnej Frontu /armii/ i jako takie należy rozpatrywać z punktu widzenia interesów Frontu /armii/ jak również rozpoznania. Stąd w organizacji i przygotowaniu działań a szczególnie podczas przerzutu na tyły npla konieczna będzie współpraca zarządu /Oddziału/ rozpoznawczego z innymi zarządami /oddziałami/ sztabu. Współdziałanie to może dotyczyć:

- zarządu /oddziału/ operacyjnego w zakresie wydzielenia rejonów rozmieszczenia pododdziału specjalnego, ustalenia dróg przegrupowania podczas marszu, sposobu zabezpieczenia bojowego na trasach /marszrutach/ i w rejonie postoju, wydzielanie środków przerzutu, jego zabezpieczenie itp.;

- szefostwa /oddziału/ wojsk łączności w zakresie zabezpieczenia środków łączności, ich remont i konserwację, przydział częstotliwości /fal radiowych/ na okres pracy w terenie itp.;
- szefostwa wojsk inżynierskich w zakresie pomocy w zabezpieczeniu materiałów do prowadzenia działań dywersyjnych, ich uzupełnianie w toku działań, przydział sprzętu do wykonywania niszczeń itp.;
- dowództwa wojsk rakietowych i artylerii w zakresie współpracy przy ustalaniu obiektów /celów/ do uderzeń własnej broni jądrowej a także przedsięwzięć zabezpieczających grupy specjalne w wypadku uderzeń na obiekty /cele/ npla wykryte przez grupy;
- szefostwa wojsk chemicznych w zakresie pomocy przy dezaktywacji ludzi i sprzętu w wypadku użycia przez npla broni masowego rażenia, jak również zabezpieczenia w sprzęt opchem i chemiczny dla grup specjalnych.

W organizacji działań grup ważną rolę odgrywa sprawna z nimi łączność. Zapewnienie jej jest nieodzownym warunkiem powodzenia działań na tyłach npla. Łączność należy zapewnić na kierunku:

- oddział /wydział/ specjalny - centrum odbiorcze lub grupa;
- dowódca grupy z elementami /podgrupami/ wewnątrz grupy;
- dowódca grupy z innymi grupami w ramach współdziałania /jeśli łączne działanie przewiduje się w terenie.

Najważniejszą będzie łączność oddziału /wydziału/ rozpoznania specjalnego z dowódcą grupy na tyłach. Kontakt w ustalonych zawczasu godzinach jest potrzebny w celu przekazywania zdobytych informacji i otrzymania dodatkowych zadań stosownie do rozwijającej się sytuacji. Jednak takie rozwiązanie jest niewystarczające i niewygodne dla grupy, która często będzie mogła przekazać wiadomości w ustalonych terminach lub zechce poinformować natychmiast o ważnym celu bez czekania na

seans pracy na radiostacji. Idealnym byłoby takie rozwiązanie, w którym radiostacje prowadziłyby stały nasłuch częstotliwości radiostacji grup. Oddział /wydział/ specjalny byłby bieżąco informowany o wydarzeniach i losie grup nie oczekując na umówione seanse pracy środków radiowych. Dane o rozmieszczeniu środków przenoszenia broni jądrowej, ruchach wojsk itp. byłyby natychmiast przekazywane do sztabu Frontu /armii/, co pozwoliłoby na szybką reakcję i odpowiednie przeciwdziałanie. Korespondencja w eterze ograniczy się rzecz jasna tylko do krótkich zakodowanych sygnałów nadawczych z przyspieszeniem za pomocą taśmy perforowanej.

V. WYKORZYSTANIE /DZIAŁANIE/ GRUP W OPERACJI ZACZEPNEJ FRONTU
I ARMII.

Prowadzenie działań przez grupy specjalne na zapleczu npla uzależnione jest w dużej mierze od warunków terenowych. Ogólnie wiadomo, że dla skutecznego i względnie bezpiecznego poruszania się grup w terenie niezbędne są większe kompleksy leśne lub teren pokryty, umożliwiający maskowanie. Jeśli na przewidywanym obszarze działań grup specjalnych brak będzie takich dogodnych warunków wówczas, wydaje się, trzeba będzie ograniczyć ilościowy skład grup do niezbędnego minimum, tworzyć grupy wędrujące w ubraniach cywilnych itp. lub rezygnować z poważniejszych akcji, których przeprowadzenie wymagałoby koncentracji większych sił.

Grupa specjalna winna być uniwersalna tzn. zdolna zarówno do prowadzenia działań rozpoznawczych jak i dywersyjnych. Jej przeciętny stan 10 ludzi tj. drużyna pozwoli na zorganizowanie dwóch - trzech posterunków obserwacyjnych i pozostawienie 2-3 do ochrony bazy i utrzymania łączności. Dywersję wykonywać będzie grupa z zasady całością sił.

W czasie prowadzenia obserwacji posterunki winny być w znacznej odległości od siebie, tak aby rozpoznaniem można było objąć jak największy rejon. Konieczne będzie wyposażenie posterunków w środki łączności do przekazywania wyników obserwacji i działań do dowódcy grupy a przez niego do oddziału /wydziału/ rozpoznania specjalnego.

Dowódca grupy po wylądowaniu /osiągnięciu rejonu działania/ organizuje pracę PC w terenie uwzględniając miejscowe warunki i otrzymane zadanie.

W wypadku wykonywania dywersji również na miejscu konkretyzuje wcześniej opracowany plan, dostosowując go do realnych warunków. Jeśli takiego planu nie opracowano przed zrzutem, robi to dowódca na miejscu. Jeśli obiekt słabo strzeżony lub wcale zadanie dywersyjne będzie /powinno być/ wykonywane o ile to możliwe bez walki /szumu/, a grupa atakująca może liczyć nawet 2 - 3 ludzi. Zawsze dążyć należy do cichego wykonania dywersji /bez użycia broni/ aby nie demas-

kować obecności grupy. Jeśli to nie będzie możliwe grupy atakująca musi być większa, dostosowana do charakteru zadania. Grupy należy odpowiednio wyposażać w sprzęt i uzbrojenie. W WP są specjalne zestawy dla grup, dostosowane do pory roku i warunków atmosferycznych, działania przez przeszkody wodne itp.

Po wylądowaniu każdy zwiadowca winien ukryć lub zniszczyć spadochron i udać się na miejsce zbiórki. Po zebraniu się grupa przechodzi w ukrycie, a następnie w rejon, gdzie może organizować bazę.

Grupa musi zabrać odpowiednio dużą ilość sprzętu. Wraz z nią trzeba będzie często zrzucić zasobnik. Dla zabezpieczenia tego sprzętu, a także organizacji odpoczynku dowódcy grupy winien wybrać odpowiednio zabezpieczone miejsce zwane bazą, w pobliżu której organizuje się okrężną obserwację, schowek dla ludzi, kilka schowków na sprzęt, amunicję i żywność /aby w wypadku wykręcia jednego grupa mogła dalej żyć i walczyć/. Baza nie będzie czymś stałym, w wypadku działania w sprzyjających warunkach terenowych organizuje się dwie - trzy bazy. Sprzęt pozostawiony w niej /zasobniki/ musi być przygotowany do szybkiej ewakuacji. Przy wszelkich zmianach bazowania i przesunięciach grupy nie należy wychodzić poza przydzielony jej rejon działania.

Przestrzeganie tego warunku jest konieczne z uwagi na: bezpieczeństwo grupy przy wykonywaniu własnych uderzeń jądrowych, niespodziewane spotkanie się z innymi grupami, możliwość postawienia dodatkowego zadania, konieczność współdziałania i wspólnego działania kilku grup itp.

Zmiana rejonu może nastąpić jedynie w uzasadnionych sytuacjach /uniknięcie pościgu, konieczność zmylenia przeciwnika itp./.

Trudną sprawą w organizacji działań grup będzie problem przekroczenia ich na zaplecze npla. Sposoby mogą być różne: przenikanie przez ugrupowanie wojsk npla /wykorzystanie luk i otwartych skrzydeł/, przerzut drogą morską lub powietrzną. Ten ostatni sposób będzie zasadniczym na szcze-

blu Frontu i armii, gdyż piesze /a nawet na pojazdach bojowych/ przenikanie wymaga straty wiele czasu, nie pozwala na zabranie większej ilości sprzętu /piesze/, większa jest potencjalna możliwość wykrycia grupy. Drogą morską natomiast tylko w wypadku działania wzdłuż wybrzeża morskiego lub w rejonach wysp duńskich.

Przerzut drogą powietrzną może być dokonany samolotem z lądowaniem lub przy użyciu spadochronów /najczęściej a także śmigłowców. Przerzut samolotem z lądowaniem może być rozpatrywany wówczas jeśli na terenie npla istnieją strzeżone rejony, nadające się do przyjęcia samolotów. W przyszłości dużą rolę odegrają samoloty @ pionowym starcie i lądowaniu

Przerzut grupy wymagać będzie przelotu nad terenem npla średnio na głębokość do 500 km. Należy brać pod uwagę każdorazowo warunki meteorologiczne i możliwości wykonywania skoków ze spadochronem. Dopuszczalna szybkość samolotu podczas skoku do 300 km/godz. przy sile wiatru do 8 m/sek. Skok całej grupy powinien dokonać się jak najszybciej dla uniknięcia dużego rozrzutu grupy w terenie.

Przerzut drogą morską może być dokonany jednostkami nawodnymi, a najczęściej z okrętów podwodnych, gdyż OP mają możliwość skrytego podejścia do wybrzeża npla i wysadzenia grupy na brzeg.

Na szczeblach operacyjnych, przy normalnie zorganizowanej obronie plot przerzut przy pomocy śmigłowców będzie utrudniony lub wręcz ze względu na odległość niemożliwy.

Do czasu wykonania zadania przez grupę należy brać pod uwagę następujące wyliczenia:

- przerzut grupy samolotem może nastąpić po zapadnięciu zmroku
- dołot samolotu do celu 1 - 1,5 godziny;
- zbiórka grupy po desantowaniu, maskowanie spadochronów i zatarcie śladów do 2 godzin;
- dojście do planowanego rejonu działania kilka godzin ze względu na to, że do pokonania grupa może mieć do 20 i więcej km.

W związku z tym grupa w najlepszym wypadku może przystąpić:

- do wykonania najprostszych zadań prowadzonych przez obserwację - o świcie dnia następnego /czasami w nocy np. marsz kolumn wojsk/. Naturalnie jeśli zbiórka i przejście odbyło się bez zakłóceń ze strony npla;
- do rozpoznania celu powierzchniowego przez obserwację, patrolowanie, wypadki itp. /odvodu, rejonu, SO wyrzutni, SD itp./ nie wcześniej jak po upływie jednej doby po desantowaniu /do uzyskania efektów obserwacji/;
- do wykonania zadania dywersyjnego za dwie doby po desantowaniu /w sprzyjających warunkach w następną noc/.

Każda grupa prowadząca rozpoznanie dzieli się na 2 - 3 podgrupy /patrole/, dowodzenie którymi odbywa się przy pomocy rdst UKF R-352 o zasięgu do 15 km /każda grupa posiada 2 - 3 sztuki/. Ponadto grupa posiada 1 - 2 rdst główne typu R-350 lub R-350 M, za pomocą których utrzymuje się łączność z centrum nadawczo - odbiorczyń.

Specyfika działania grup, polegająca na bezpośrednim penetrowaniu ugrupowania npla umożliwia spełnienie warunków stawianych przez wojska rakietowe i artylerię odnośnie umiejscawiania opłacalnych obiektów i celów.

Ogólnie przyjmuje się, że średnia wartość błędu kołowego przy określaniu współrzędnych do użycia własnych rakiet nie może przekraczać dla rakiet taktycznych 100 - 200 m i operacyjno - taktycznych 150 - 300 m. Wyjątek stanowią mogą cele liniowe i ruchome, takie jak kolumny wojsk, wyrzutnie rakietowe zmieniające często stanowiska ogniowe /startowe/. Cele te wymagać będą dalszego rozpoznania lub śledzenia przez lotnictwo artylerii.

Rozmieszczone w dogodnych punktach /węzłach dróg, ważnych mostów, przepraw, lotnisk oraz rejonów rozmieszczenia środków przenoszenia broni jądrowej i odwodów/ grupy specjalne są w stanie ustalić szczegółowe dane oraz dokładne położenie celu /obiektu/. Bezpośrednia obserwacja celu zarówno w dzień jak i nocą pozwala na dokładne określenie charakteru

20

i współrzędnych celu, a średni błąd niedokładności obserwowanego celu w dzień z odległości 500 - 2000 m może wynieść nie więcej jak 50 - 200 m. Grupy nie mogą popełniać większych pomyłek, ponieważ posługują się mapami 50.000 lub 100.000. Bezpośrednia obserwacja celu wyklucza możliwość przekazywania danych o celach pozornych.

Czas obiegu informacji od chwili wykrycia celu i przekazania jej do szefostwa wojsk raketowych i artylerii wynosi średnio około 20 - 25 minut.

Uzasadnienie:

- umiejscowienie celu, określenie jego współrzędnych, opracowanie meldunku przez dowódcę podgrupy i przekazanie do docelowej grupy - około 5 minut;
- odczytanie meldunku przez dowódcę grupy, zaszyfrowanie i przekazanie przez rdst R-350 do centrum odbiorczego - około 10 minut /w sprzyjających warunkach/;
- przekazanie z oddziału /wydziału/ rozpoznania specjalnego do zarządu /oddziału/ rozpoznawczego sztabu Frontu /armii - około 10 minut. Łącznie 25 minut /20 minut jeśli pominiemy się ogniwo - podgrupa - docelowa grupa/. Czas ten zapewnia grupie bezpieczne odejście na odległość do 3 km od wykrytego celu.

Sprawa meldowania o celach przy pełnej świadomości docelowej grupy o ewentualnym uderzeniu własną bronią jądrową w pobliże rejonu, gdzie on się z grupą znajduje jest skomplikowana i wykracza poza ramy suchych cyfr, minut i kilometrów. Jak ma postąpić docelowa jeśli odejście grupy z rejonu celu nie będzie możliwe?

W ciągu 20 minut np. kolumna dywizjonu wyrzutni rakietowych "Lactosse", "Sergeant" /około 50 pojazdów/ może oddalić się na odległość do 5 km. Jasnym jest, że kolumna o małej ilości pojazdów, obserwowana przez krótki okres nie może stanowić celu do wykonania uderzenia pociskiem raketowym. Dane te mogą służyć jedynie do dalszego śledzenia kolumny przez lotnictwo rozpoznawcze, a przede wszystkim artylerię.

Dlatego dane o przesunięciach wojsk mogą być wykorzystane tylko w tym wypadku jeśli dotyczą kolumn długich np. batalionu, brygady.

Grupy specjalne mogą również prowadzić rozpoznanie i określać położenie celów powierzchniowych /zgrupowanie wojsk rozmieszczenie stanowisk dowodzenia i oddziałów wyrzutni rakietowych na stanowiskach startowych lub rejonach pośrednich /wyszukiwania/ oraz bazowania lotnictwa na lotniskach/. Te zadania wykonują grupy przez patrołowanie /poszukiwanie/ i obserwację określonych rejonów.

Grupa może ustalić z kilku punktów ogólny rejon lub jego część.

Prowadzenie rozpoznania wyrzutni rakietowych przez grupy możliwe jest jedynie w wypadku kiedy przebywają one w rejonach pośrednich /wyszukiwania/, ponieważ przebywają tam przez stosunkowo dłuższy czas. "Yrzutnie najnowszych typów przebywają na stanowiskach startowych około 30 minut. Wykrycie celu, przekazanie meldunku i zniszczenie go w tym czasie jest praktycznie niemożliwe. Pozostaje więc możliwość wykrywania poszczególnych elementów w rejonach pośrednich /wyszukiwania/ a także tworzenie grup lotnictwa, które jednocześnie z wykryciem wyrzutni będą ją niszczyć.

Podstawowymi metodami działań grup będą: obserwacja, zasadki, napady, wykonywanie niszczeń itp. W niniejszym wykładzie nie wydaje się celowe szczegółowe omawianie wspomnianych wyżej sposobów działania i zachowania się zwiadowców na tyłach /w ugrupowaniu/ npła, gdyż są one przedmiotem zainteresowania i szkolenia w zakresie pojedynczego żołnierza.

Jeśli przyjmiemy, że na szczeblu Frontu /armii/ nie będzie oddzielnego sztabu działań specjalnych, to dowodzeniem i działalnością grup zajmować się winien oddział /wydział/ rozpoznania specjalnego zarządu /oddziału/ rozpoznawczego.

/Dowodzenie /kierowanie/ działaniem grup będzie utrudnione m.in. z powodu:

- stosunkowo dużej odległości między korespondentami w warunkach stosowania zakłóceń w ruchu radiowym;

- konieczności przestrzegania ostrego reżimu czasu podczas prowadzenia wymiany radiowej. Musi być ona jak najkrótszą, aby nie pozwolić przeciwnikowi przechwycić i spelengować radiostację grupy;
- konieczność organizacji słatego nasłuchu w sieci /na kierunku/ radiostacji każdej grupy;
- zakłóceń lub wręcz niemożliwość w nawiązaniu łączności w wypadkach przebywania w bezpośrednim pobliżu npla,
- wykonywania nieprzewidzianego zadania lub innych okoliczności, które trudno z góry przewidzieć.

Wszystkie te momenty będą miały istotny wpływ na sprawne i ciągłe kierowanie działaniem grup. Dlatego oficerowie oddziału /wydziału/ specjalnego stawiając zadanie dla każdej grupy, winni brać pod uwagę wszystkie okoliczności, które mogą ułatwić lub utrudnić jej działanie na tyłach. Kierowanie ich działaniem winno być indywidualne z uwzględnieniem charakteru zadania.

Grupa działa z reguły w terenie samodzielnie nie znając ani rejonu ani charakteru zadań grup sąsiednich. Jest to niezbędne m.in. dla zachowania ścisłej konspiracji. Mogą się zdarzyć sytuacje, kiedy dla wykonania zadania grupa musi otrzymać pomoc sąsiednich grup. Przewidując taką ewentualność należy zawczasu ustalić odpowiedni sposób nawiązania łączności między dowódcami sąsiednich grup dla okazania wzajemnej pomocy lub współdziałania przy wykonywaniu zadania. W określonych warunkach dowódca grupy może kontaktować się z dowódcami oddziałów partyzanckich /jeśli takie istnieją/ lub osobami, które mogą okazać pomoc /ułatwić wykonanie zadania, zorganizować dodatkowe rozpoznanie, ukrycie, zaopatrzyć w sprzęt, lekarstwa itp./.

Obiekt i wykorzystanie zdobytych informacji zależą będzie od ich ważności i charakteru. Wiadomości o wykryciu środków przenoszenia broni jądrowej, a także o ruchach odwołów /podciąganiu świeżych sił z głębi/ muszą być natychmiast przekazane do oddziału /wydziału/ rozpoznania specjalnego lub ośrodka informowania /jeśli taki będzie zorganizowany

w sztabie Frontu /armii/, który niezwłocznie zamelduje dowódcy. Obieg informacji musi być tak zorganizowany, aby tego typu informacje docierały jednocześnie do komórek rozpoznania, ośrodka informowania i dowództwa wojsk raketowych i artylerii.

Inne wiadomości przekazywać będzie dowódca grupy według ustalonego trybu meldowania do ośrodka, kierującego działaniem grup lub oddziału /wydziału/ rozpoznania specjalnego, który wykorzysta je według kompetencji.

Ścisła współpraca łączyć go winna w tym zakresie z oddziałem /wydziałem/ oceny npla. Należy podkreślić, że informacje, napływające od grup specjalnych będą z zasady pewne.

Powrót grup po wykonaniu zadania nie będzie stanowić problemu w wypadku pomyślnego rozwijania przez Front /armię/ działań zaczepnych. Grupy w miarę podejścia czołowych rzutów oczekiwać będą w dogodnym miejscu na połączenie się z własnymi wojskami. W wypadku potrzeby mogą otrzymać zadanie dalszego pozostania na tyłach i przegrupowania się w inny, nowy rejon działania. W warunkach jednak niepomyślnego rozwoju operacji zaczepnej grupy muszą pozostać dłużej na tyłach, stąd otwartą będzie sprawa ich dalszego działania lub powrotu.

Podobna sytuacja może zaistnieć również w wypadku czasowego opuszczenia terenu /obszaru/ przez wojska własne i celowego pozostawienia grup specjalnych dla prowadzenia rozpoznania i dywersji na tyłach nacierających wojsk npla. Oczywiście, w ostatnim wypadku inne /dogodniejsze/ będą warunki działania grup. Na własnym zaopatrzeniu grupa może działać 5-7 dni, po czym trzeba rozwiązać problem dostarczenia żywności, amunicji itp. /czasami grupa może zdobyć je własnymi siłami/.

W typowej sytuacji i pomyślnie rozwijającej się operacji zaczepnej Frontu /armii/ dla połączenia się grup z własnymi wojskami należy:

- poinformować czołowe związki taktyczne o rejonach oczekiwania grup;
- ustalić sygnały tożsamości /ważne szczególnie w warunkach działań nocnych;
- uprzedzić dowódców grup o przybliżonym czasie podejścia pierwszorzutowych oddziałów na kierunek rozmie-

szczenia /oczekiwania/ grup.

Oczywistym jest, że grupy ~~npla~~ będą biernie oczekiwały na podejście wojsk własnych lecz do końca będą aktywnie działały dezorganizując wycofywanie się npla /wykonywanie niszczeń mostów, urządzenia zasadzek ogniowych, napa-
dów na oddzielne samochody sztabowe, oficerów, tarasowanie i minowanie dróg odwrotu itp./.

W N I O S K I:--

1. Przedstawiona w wykładzie analiza zadań i organizacji działań grup specjalnych w pełni uzasadnia konieczność prowadzenia ich we współczesnych /przewidywanych/ operacjach armijnych i frontowych. Działanie grup specjalnych na zapleczu npla winno obejmować rozpoznanie i dywersję przy czym obie kategorie będą się ściśle łączyć, gdyż trudno sobie wyobrazić prowadzenie działań dywersyjnych bez wnikliwego rozpoznania i na odwrót, trudno mówić o skutecznym prowadzeniu rozpoznania na tyłach bez wykonywania napadów, zasadzek, niszczeniu wykrytych środków przenoszenia broni jądrowej i innych obiektów wojskowych /stałach i polowych/ npla.
2. Działania grup specjalnych na szczeblu Frontu i armii o wspomnianym wyżej charakterze winny być kombinowane. Prowadzić je należy w interesach rozpoznania operacyjnego Frontu i armii jako uzupełnienie innych rodzajów rozpoznania a szczególnie radioelektronicznego, powietrznego i agenturalnego, a także w interesach sztabów Frontu /armii/ i walczących wojsk w zakresie wykonywania szeroko pojętej dywersji.
3. Działania grup specjalnych w zakresie dywersji mogą spełniać nader ważną rolę - osłabiać i paraliżować manewr i przerzut wojsk npla w strefie działań bojowych, a szczególnie w strefie komunikacji, niszczyć jego siłę żywą, środki walki i obiekty, oddziaływać przez to na stan moralny i psychikę wojsk i ludności npla, dezorganizować

pracę władz administracji terenowej, osłabiać jego potencjał ekonomiczny i wojenny, podtrzymywać stan trwałego napięcia na zapleczu a przez to sprzyjać realizacji własnych zamierzeń.

4. Istniejące /przyjmowane/ pododdziały specjalne na szczeblu Frontu i armii zapewniają jedynie około 50-55 % potrzeb. Jeśli założyć, że pododdziały te będą wykorzystywane w sposób zdecentralizowany, a grupy mogą działać w mniejszym składzie np. 4-6 ludzi, obecny stan można traktować jako pewne minimum. Jest to jednakże dolna granica bez możliwości natychmiastowego uzupełniania w czasie działań. W działaniach zaś na zapleczu npla, które będą prowadzone masowo, procent strat będzie z reguły wyższy a uzupełnienie ich trudniejsze /ze względu na daleko posuniętą specjalizację szkolenia i doboru/. Dlatego dążyć należy do zwiększenia stanu ilościowego pododdziałów specjalnych Frontu i armii.

5. Szkolenia i przygotowanie ludzi do prowadzenia działań na zapleczu npla winno być wszechstronne, grupy wyposażać należy w specjalny sprzęt, broń i środki. Zawczasu tworzyć i szkolić jednolite grupy, złożone z ludzi jednego środowiska /zakładu pracy, wsi itp./, którzy dobrze się znają. Jest to bardzo ważne w tego typu działaniach. Pożądaną byłaby znajomość języków obcych /przynajmniej 1-2 w grupie/. Wyposażenie winno stworzyć możliwości bytowania w każdym terenie, w różnych warunkach atmosferycznych i pory roku.

OPRACOWAŁ:

cz.p.o. SZEFA KATEDRY AO i RW

płk dypl. Karol PISZCZEK

L I T E R A T U R A :

- a/ Skrypt /własny/ - Organizacja i prowadzenie rozpoznania specjalnego w operacji zaczepnej armii nr bibliot. 05074;
- b/ Instrukcja rozpoznania szczebla operacyjnego nr bibl. 09467;
- o/ Podręcznik - działanie pododdziałów dywersyjno - rozpoznawczych w walce nr bibl. 08091.

Wydruk. 50 egz.

Egz. nr 1-50 - Bibliot. tajna

=====

Wyk. płk Piszozek
Druk. AM /14.10.66 r.

nr 02855/WW